

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 23 (2203) 2000 m. birželio mėn. 13 d. Eina 45-tus metus Melbourne

A. † A. JO EMINENCIJAI

Vincas Sladkevičius gimė 1920 metais rugpjūčio 20 dieną. Vaiką Žaslių bažnyčioje krikštijo kun. Antanas Meigys. Iki beveik keturių metų amžiaus Vincukas nevaikščiojo. Mėlynų akučių žvilgsniu sekdamas kiekvieną mamos judesį ir laukdamas tų momentų, kai ji seklyčioje, ties spalvotu Jėzaus širdies paveikslu atsiklaupdamas maldai. Tuo laiku seklyčioje, prie mamos jam būdavo gera, ramu ir saugu, pasakojo Jo Eminencija.

1928 metais pasirošęs pirmajai Komunijai, Žaslių bažnyčioje prieš išpažinties, čia pat bažnyčioje, pabučiavo ranką mamai, o taip pat ir netoli stovėjusiam tėveliui, kuris sekančiais metais mirė.

1944 metais kovo 25-ąją, per Apreiškimo Švč. M. Marijai šventę, arkivyskupas Juozapas Skvireckas prieš emigruodamas į Vokietiją, kunigystės šventimus suteikė paskutinio kurso diakonams, tarp jų ir Vincentui Sladkevičiui. 1956 m. vyskupas T. Matulionis suteikė V. Sladkevičiui Garbės kanauninko titulą, 1957 m. pirmąją šv. Kalėdų dieną, gruodžio 25-ąją Birštono bažnyčioje klebonas kan. Jonas Jonys perskaitė visų parapijų klebonams skirtą vysk. T. Matulionio raštą, pranešantį, jog pagal šv. Tėvo paskyrimą konsekruotas Kaišiadorių vyskupas Vincentas Sladkevičius.

1959 metų pavasarį, tik 39 metų amžiaus vyskupas V. Sladkevičius atkakliai priešinos ir nepaklūsęs saugumui bendrauti, ištremiamas į Nemunėlio

KARDINOLAS VINCENTAS SLADKEVIČIUS

Radviliškį, tolimą šiaurinės Lietuvos užkampį.

1982 m. rugpjūčio 8 d. po 23 tremties metų vysk. V. Sladkevičius sugrįžta į savo, Kaišiadorių vyskupiją.

1988 m. birželio 28 d. šv. Petro bazilikoje popiežius Jonas Paulius II uždėjo kardinolo kepuraitę vyskupui Vincentui Sladkevičiui. Šv. Tėvas tarė: "Jūsų asmenyje su meile sveikinu Lietuvos Bažnyčią ir visą Lietuvį

tautą". Kardinolo Vincento Sladkevičiaus prašymu į Jo herbą buvo įrašyta "Fac mecum signum in bonum" (Ps 85, 17) - "Padaryk mane gerumo ženklu".

2000-ųjų metų gegužės 29 d. Lietuvos Respublikos Seimas tylos minute pagerbė tvirtą, kilnios širdies, daug nusipelnusį Lietuvos tautai ir Bažnyčiai Dvasios milžiną, A.†A. Jo Eminenciją kard. Vincentą Sladkevičių.

E.Š.

AŠ ESU VARTAI

Kun. Kazimieras Ambrasas, S.J.

Retai kada būna rodomi per šiuolaikinę televiziją religinio turinio filmai, tačiau šįsyk dar vienas nesibaigė apie pirmųjų amžių krikščionis, gyvenusius Romos imperijoje, susitikusius su šv. Juozapo dirbtuvėleje dirbusiu Jėzumi, kuris bizūnais plakamam ištroškusiam galerininkui padavė kaušą vandens, o jau kitu kanalu pradėtas demonstruoti kitas, mašliu ir daug sakančiu pavadinimu "Jėzus". Iš ekrano žvelgia gilius, mašlios ir ramios akys. Žinoma, čia viskas žmogiška, bet parinktasis aktorius, matyt, turi ne tik išorinio panašumo su Jėzumi. Gal netruksta jam ir to vidinio turinio, kas verčia suklusti, prikausto dėmesį ir taip patikliai, suprantamai skamba jo lūpose šiai dienai pagal Joną Evangelijos žodžiai:

"Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: aš - avių vartai.

Visi, kurie pirma manęs atėjo, buvo vagys, plėšikai, todėl neklause jų avys. Aš esu vartai" 10,7-9.

Ne vienas žemėje gyvenęs žmogus, net ir Popiežius, nei kardinolas, nei imperatorius ar prezidentas, negali šitaip savęs pavadinti, tokių žodžių ištarti. O jeigu ir ištartė, tai buvo vieni iš tų vagių, pasivadinsiu tautų vadais, didžiaisiais ir mažaisiais liaudies ir pasaulio mokytojais, saulėmis ir fiurieriais, bet iš tikrųjų tai buvo tik mulkingotai, apgavikai ir sukčiai, greitai save aprūpinę visokiomis gėrybėmis, o tą varganą liaudį dešimtmečiais vedžioję už nosies.

Ir štai ligi mūsų dienų tie pasakytie žodžiai - AŠ ESU VARTAI - liko. Jie neužsivėrė. Jie laukia kiekvieno mūsų, jeigu tiktai nenorime pro juos prasmukti susitepę, purvini, besinešdami tokias ilgas it kokias kerplėšas atsikišusias savo godumo, neskaistumo, savimeilės, melo ir kitas didžiąsias ir mažąsias kartis, šakas - ydas, kurios jokiū būdu negali tilpti pro tuos vartus. Mat pro juos einant visi turi būti baltesni už sniegą, švelnesni už šilką, vilną, romesni už avinčius. Visi turi būti nusiplovę atgailos vandenyse.

Tik niekaip netelpa į galvą - argi išties šitie VARTAI yra vieninteliai? Argi nėra kitos išeities, trumpesniu ir lengvesniu keliu paklūti į TEN, KUR NĖRA AŠARŲ, SKAUSMO, VARGO ir NELAIMIŲ? Buvo daugelio ieškota. Buvo daugelio mėginta tie vartai statyti. Buvo tokių, kurie apsimetė ir laikė, net ir šiandien vadina save gelbėtojais, rojaus vartais, tikraisiais vedliais, kurie nuves į tą pažadėtąją ir visų trokštamą laimės, gėrio ir ramybės, meilės, nesibaigiančio gėrio karalystę. Tiktai - visa tai jie, kurie moka "vogti, žudyti, naikinti" 10,10.

Jau ne iš ekrano į mane žvelgia romus, atlaidus, kupinas gerumo, spinduliuojąs ir švytintis veidas. Kur neisiu, kur beatsidursiu, į mane įsmegtos akys, niekur nuo jų negaliu atsitraukti, niekur negaliu pasislėpti:

Kristau! Žvelk į mane, tik nepasmerk, neatstumk, nepalik manęs vieno žvarbaus paskalų vėjo pagairėje, nykioje ir vienišoje kaltės pakelėje, klaidinančiam abejonės glėbyje, šėtoniškose nevilties replėse, skrudžiame ir

(Nukelta į 4-tą psl.)

Gimtinė skendo liepsnose

Prieš 55-erius metus, 1944-ųjų gruodžio 23-ąją, Alytaus apskrities Ryliškių apylinkėse sovietų kariuomenės specialieji daliniai, dalyvaujant sribams ir kitiems kolaborantams, šaudė ir degino gyvus, niekuo nekaltus žmones bei jų sodybas.

Vytautas MILIUS

Buvau Ryliškių progimnazijos septintos klasės mokinys. Tą gruodžio 23-osios rytą ruošiausi eiti į mokyklą. Tik staiga pasigirdo beldimas į duris. Tėvui atidarius, į kambarį įėjo rusų kariuomenės karininkas ir liepė parodyti kelią į Ryliškes. Sugrįžęs tėvas pasakė motinai, kad su karininkais eina šimtas kareivių. Įdomu, ką jie čia ruošiasi daryti... Nepraėjus nė valandai susirengiau eiti į mokyklą; tėvas šėrė gyvulius, kai Ryliškių mokyklos pusėje pasigirdo šūviai ir užsiliepsnojo dvi sodybos. Tėvas manęs į mokyklą taip ir neišleido. Netrukus pradėjo degti Klepočių, Taručionių, Ryliškių, Lizdų kaimų sodybos,

buvo girdėti automatų šūviai. Kartais dūmai net užtemdydavo saulę. Liepsnojo sodybos, tvartuose degė gyvuliai, nes kareiviai neleido jų išvaryti. Buvo sudeginti gyvi keturi niekuo dėti žmonės - sumušti jie buvo įmesti į degančius namus.

Motina liepė tėvui išeiti iš namų, nes tėvo svainis, buvęs policininkas, partizanavo, tačiau tėvas pasakė niekam nieko blogo nepadaręs, o jei išeisys - sudegins sodybą. Pjaustydami malkas pamatėme, kad liepsnos apėmė mūsų - Druskininkų - kaimo gyventojų Prėskienio sodybą, o apie 30 kareivių su karininkų ateina pas mus. Vieni kareiviai liko prie kelio ir saugojo tris mūsų kaimynus.

Karininkas, paklausęs tėvo pavardės ir patikrinęs sąrašą, nusivedė jį į trobą. Kareiviai krėtė sodybą, automatu nušovė prie tvarto pririštą šunį. Karininkas klausinėjo tėvo, kur yra banditai ir tėvo svainis Prėskienis. Tėvui pasakius, jog nieko nežino, karininkas liepė eiti su juo. Tada senutė tėvo motina puolė ant kelių ir prašė neišvesti jos sūnaus. Bet karininkas tik nusijuokė. Tuomet verkdamas mūsų motina liepė mums, penkiems vaikams, atsivieikinti su tėvu - "gyvą matot paskutinį kartą". Troboje kilo didžiulis triukšmas, verksmas. Vienas kareivis išsiėmė degtukus ir pagrasino sudeginsiąs sodybą, jei nenustostime rėkti. Tėvą su suimtais trimis kaimynais, kareiviai nusivarė Lizdų kaimo link. Iš viso buvo areštuota apie 60 vyrų, kuriuos pėščius kareiviai nuvarė į Merkinę, o ten - į Alytų (beveik 45 kilometrus) ir uždarė per karą sugriautų namų rūsiuose. Vienus ištardė ir sumušę paleido, kitus - nuteisė. Šių masinių žudynių (Nukelta į 4-tą psl.)

Darbo ieškančių apgaulė

Pasak Lietuvos ekonominės policijos pareigūnų, yra firmų neva padedančių išvykti į JAV. Dėmesį patraukė skelbimas internete: "Įdarbiname JAV. Darbas legalus. Kompanija 'JAV Employment International'. Firmos nuomojamas butas - A. Mickevičiaus gatvė 27 Kaune be jokios iškašos. Čia priiminėjami klientai. Šiame name baigėsi 100 kauniečių kelias į amerikietiška laimės žiburį.

Bendrovei vadovaujantis dvidešimtmetis A.K. neturėjo jokių firmos finansinės apyskaitos dokumentų. Jie negalėjo pateikti net firmos registracijos dokumentų.

Vienintelis dalykas, galintis paaiškinti, kodėl žmonės taip tikėjo viskuo, kas jiems buvo sakoma, - anketos, kurias jie turėjo užpildyti per pirmąjį vizitą, panašumas į JAV ambasadoje duodamą anketą. Ją pildžiusieji lengvabūdiškai pateikdavo pirmą kartą matomiems "įstaigos" darbuotojams visą asmenišką informaciją apie save: tikslų adresą, darbovietę, namų bei darbo telefonus, pasą, šeimos narius, teistumą ir t.t.

Maža to: šios anketos užpildymą firma buvo įkainojusi 50 JAV dolerių negražinamo mokesčio. Neva už tai, kad padės sutvarkyti dokumentus. Be to klientas dar turėjo duoti 400 litų rankpinigių. Buvo sudaroma net speciali rankpinigių sutartis. Joje abi šalys įsipareigojavo vykdyti sutarties sąlygas. Bendrovė - padėti tvarkyti dokumentus, tačiau tik iki vizos gavimo; klientas - neatsakyti firmos paslaugų. Sutartis buvo sudaroma mėnesiui, o klientui, pateikusiam dar ir savo nuotraukas, buvo liepiama laukti.

Paprastai klientui buvo paskambinama jau po savaitės ar dviejų. Pranešus džiugią naujieną, kad pirmasis ilgo kelio etapas įveiktas sėkmingai, kleintas vėl buvo kviečiamas į Mickevičiaus gatvę.

Šį kartą jam buvo pakūšama jau kita anketa - "Interpolo" lietuvių bei anglų kalbomis. Ji dar įmantresnė ir įkainota brangiau - jau 150 JAV dolerių. Klientui buvo meluojama, kad pagal šią anketą "Interpolo" agentai JAV patikrins, ar neturi savo archyvuose atvykėlių kompromituojančių faktų...

Minėtas trigubai išaugęs mokeskis taip pat buvo negražinamas, net ir tuo atveju, jeigu klientas persigalvotų arba "Interpolas" ką nors apie jį iškapstyti.

Ir vėl buvo liepiama laukti. Trečiojo susitikimo su klientu metu, kuris paprastai įvykdavo vėl maždaug po poros savaitių, žmogui buvo pranešama, kad jo vardu iš JAV esančios "JAV Employment International" būstinės jau gautas iškvietimas, reiškiantis, kad klientas

Vytautas ŠEŠTOKAS

sėkmingai praėjo ir antrąjį atrankos etapą. Beliko dar kartą atvykti į šios firmos būstinę Kaune.

Dabar jau klientas pasirašydavo sau mirties nuosprendį, kuris vadinamas sutikimu. Jame klientas pasirašydavo, jog sutinka su visomis iki šiol jam pateiktomis sąlygomis ir rinkliavomis. Ir dar už tai sutikdavo sumokėti 400 JAV dolerių...

Tik po to su kišenes gerokai patuštinusiu klientu buvo sudaroma sutartis ant specialaus neva iš JAV atsiūsto blanko su bendrovės atributika. Suraitęs ant jo savo parašą, klientas neva tapdavo teisėtu šios firmos darbuotoju. Ir tai, pasak ekonominės policijos pareigūnų, buvo mulkinimo viršūnė. Sudaroma sutartis apie žmogaus priėmimą į darbą JAV.

Dar daugiau: po šios sutarties sudarymo ir daug paklotų dolerių klientas turėjo kreiptis į JAV ambasadą Lietuvoje dėl vizos įvažiuoti į jų šalį. Dar rankpinigių sutartyje "JAV Employment International" buvo įsipareigojusi padėti tvarkyti dokumentus tik iki vizos gavimo. Ir klientas su tuo besąlygiškai sutiko, pasirašydamas tą sutartį.

Šiomis dienomis Kauno ekonominė policija gavo iš JAV ambasados atsakymą į savo paklausimą. Jame juodu ant balto parašyta, kad firma, pavadinimu "JAV Employment International" JAV neegzistuoja... Neregistruota ji ir Lietuvoje.

Medžiaga apie šią apgaulę su

gana profesionaliai juridiškai paruoštais dokumentais artimiausiu metu ketinam perduoti Kauno tardymo valdybai - procesiniam sprendimui. Turint galvoje kad viena iš firmos apsišaukėlės anketų labai primena JAV ambasados dokumentus, neatmetama prielaida, kad ir sutartys papračiausiai nukopijuotos.

Dvidešimtmečio A.K. veiksmuose įžiūrimi neteisėtos įmonės veiklos požymiai. Deja, remiantis šiuo Baudžiamojo kodekso straipsniu, nėra jokio teisinio pagrindo jį sulaukyti. Jo veiklą ekonominė policija traktuoja kaip Bedarbių rėmimo įstatymo pažeidimą. Šiame prieš 9 metus priimtame dokumente teigiama, jog išimtinę teisę įdarbinti Lietuvos piliečius užsienyje turi tik Lietuvos darbo birža.

Kitos organizacijos gali imtis tarpininkavimo šioje veikloje tik turėdamos leidimus, kuriuos išduoda Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Iš jos Kauno ekonominė policija gavo atsakymą, kad dar niekam Lietuvoje toks leidimas neišduotas.

O tai reiškia, kad sukūsiusieji pinigų į "JAV Employment International", beveik neturi jokių garantijų juos atgauti. Gal todėl niekas iš buvusių šios bendrovės klientų iki šiol nesikreipė į policiją.

Neatmetama prielaida, kad už šio dvidešimtmečio A.K., turinčio vos vidurinį išsilavinimą, kažkas stovi stipresnis. Neapatvirtintais duomenimis šis jaunuolis kurį laiką yra gyvenęs JAV. "Tėviškės Žiburiai"

Palaimintųjų Jacintos ir Pranuko paskelbimo diena Fatimoje

Kai Jėzus paklausė Dvylikos: "Gal ir jūs norite pasitraukti? Simonas Petras atsakė: "Viešpatie, pas ką mes eisime?! Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius. Mes įtikėjome ir pažinome, kad tu - Dievo Šventasis" 6,67-69. Taip viso apaštalų būrio vardu pasakė būsimasis Jėzus Kristaus Įpėdinis Simonas Petras, atėjus lemtingai valandai, nes "Nuo to meto nemaža jo mokinių pasitraukė ir daugiau su juo nebevaikščiojo" 6,66.

Nuo tų laikų nauji popiežiai ir kardinolai, išpažinėjai, sekėjai, pamokslininkai, vienuoliai ir kunigai po visą pasaulį skelbė ir tebeskelbia šio Dievo Šventojo Žodį. Ne tik jie. Iš paprastų ir mokytų, mažų ir didelių, iš visų tautų ir rasų atsiranda rinktiniai vyrai ir moterys, vaikai ir jaunuoliai, kurie, pripažindami Dievo Sūnų, kaip Didįjį Mokytoją ir Dievo Siųstąjį, aukoja ne tik kasdienius

nusigalėjimus, maldas, daro gerus darbus, bet už Jį, už Katalikų Bažnyčia deda savo galvas, visu savo gyvenimu liudija Kristų. Du iš tokio būrio yra vaikai JACINTA ir PRANUKAS - du Fatimos piemenėliai.

Portugalijoje 1917 m. prasidėję M.Marijos apsišaukimai po 83 metų baigėsi labai sėkmingai. Iš trijų vaikų, - Liucijai dos Santos, Jacintai ir Pranukui Marto, - kuriems Ji anuomet pasirodė, šiandien Jonas Paulius II, trečiąkart lankydamasis šiame Portugalijos mieste, suteikia garbingą palaimintųjų vardą. Pirmąjį kartą Popiežius šį kraštą aplankė 1982 m. gegužės 13-ąją, vieneriems metams praėjus po pasikėsinimo 1981.05.13 į jo gyvybę šv. Petro aikštėje. Šv. Tėvas įsitikinęs, jog jį nuo mirties išgelbėjusi Mergelė Marija, todėl nuvažiavo padėkoti Dievo Motinai už šią malonę. Antrąsyk šv. Tėvas Fatimoje viešėjo 1991.05.13. Prieš Joną Paulių II Fatima lankė ir jo pirmtakas Paulius VI 1967.05.13

Jubiliejiniių metų Popiežiaus kelionės į Fatimą svarbiausias tikslas - paskelbti palaimintaisiais brolių su seserimi - du Marto šeimos narius, kadaise šiose apylinkėse ganiusius kaimenę. Jiedu mirė gana jauni. Pranukas vos po dviejų metų, kai čia pasirodė Mergelė Marija - 1919 metais, o Jacinta - 1928 m. Šių palaimintųjų byla Romoje buvo užbaigta 1999 m. birželio mėn., o paskelbimo datą Popiežius numatė 2000-ųjų metų gegužės 13-ąją dieną.

Dovana kraują davusiam studentui - kalnų dviratis

Ramūnas ZILNYS

Kauno technologijos universiteto studentai ragino miesto akademinį jaunimą savanoriškai tapti donorais.

"Patys studentai pas mus atėjo ir pasisiūlė savo lėšomis suorganizuoti tokį renginį", - sakė Kauno kraujo centro donorų skyriaus vedėja Rasa Lembergienė. - Jaunų žmonių kraujas - pats sveikiausias ir kokybiškiausias. Tačiau Lietuvoje šiuo metu jie sudaro mažą donorų dalį. Sveiko jauno kraujo gydymo įstaigoms labai trūksta".

Idėja surengti akciją "Kraujas gelbėja gyvybes" kilo Chemijos fakulteto studentams - jie pastebėjo, kad studentų žinios apie donorystę yra labai menkos. Akcijos metu Kauno kraujo centro ir Lietuvos donorų asociacijos atstovai studentams skaitė paskaitą apie donorystės svarbą.

Vienoje auditorijų Kauno kraujo centras įrengė kilnojamąją laboratoriją, prie kurios durų tuojpat išsiriškavo eilė.

"Daugumai studentų turbūt įdomu pažiūrėti, kaip iš tiesų yra siurbiamas kraujas, - juokėsi akcijos organizatoriaus Visvaldas Varžinskas. - Prieš renginį klausėme studentų, ką jie žino apie donorystę. Pašturpome - dauguma teatsakė, kad už kraują galima gauti 50 litų".

Renginio metu nu duotą kraują pinigai studentams nebuvo mokami - akcijos šūkiu tapo savanoriškos ir neatlyginamos donorystės idėja. Vis dėlto organizatoriai pateikė staigmeną - burtų būdu atrinko vieną "šviežiai iškeptą" donora, kuriam padovanotoj rėmėjų įsteigta prizą - kalnų dviratį.

Per kelias valandas kraujo davė daugiau kaip 50 vaikinių ir merginų, tai pat keletas universiteto dėstytojų. Tokia akcija Kaune buvo rengiama pirmą kartą. "L.r."

Trečioji Fatimos apsišaukimų dalyvė - Liucija - jau senyvo amžiaus - 93 metų gyvena Koimbros (Coimbra) karmeličių vienuolyne.

Šventumui nėra jokių amžiaus, rasės, kalbos, išsilavinimo ir kitokių kliūčių. Kaip tik geriausias pavyzdys - anuomet ganiusieji tarpukalnių pievose galvijus - šiandien paskelbtieji palaimintaisiais. Koks gražus pavyzdys mūsų laikų vaikams, jaunimui. Visiems, kurie vaikšto šia žeme, vargsta tuos pačius vargus, gyvena ir patiria tuos pačius džiaugsmus, kaip anieku portugalų piemenukai.

- O mano Jėzau, atleisk mums mūsų kaltes, apsaugok mus nuo pragaro ugnies, nuvesk į dangų visas sielas, o labiausiai tas, kurios reikalingiausios tavo gailėtingumo, - kadaise mokė Portugalijos Angelas tuos vaikus, kurie nuo audros ir liūtės pasislėpę kalbėjo rožinė. Ir aš, ir mes, kartodami tuos pačius žodžius už visų laikų paklydusius ir nusikaltusius tarkime: "Jacinta, Pranuk, melskitės, melskitės už mus, kad mes, nors ir nevertieji tokios Dievo malonės, pasiryžtume eiti tais pačiais keliais, kuriais Jūs taip drąsiai ir nuosirdžiai žengėte.

Kun. Kazimieras Ambrašas, S.J.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties viena cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožūra.

SEIMO RINKIMAI

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Apie seimo rinkimus reikia galvoti jau dabar, nes nuo jų rezultatų priklausys, kokia bus sekanti vyriausybė, kuriai teks spręsti gyvybiniai svarbias problemas.

Daugumai žinoma, kad valstybės skolos yra virš 13 milijardų litų. Kasmet už jas reikia sumokėti maždaug 1 milijardą litų palūkanų. Kaip mūsų maža šalis susitvarkys su jomis? Pamažu jas gražinant, reikėtų sumokėti po 500 milijonų dolerių per metus. Panašios sumos neturime ir greit neturėsime. Iš privatizacijos gauti milijonai jau išgaravo. Dabar skubama perduoti telekomo akcijas algų mokėjimui, bet ne skolų mažinimui. Atrodo, kad mokesčių mokėtojam teks jas padengti laike ateinančių dešimtmečių. Po Mažeikių naftos keistos privatizacijos, valstybė toliau ten turi kišti pinigus, nes taip jau susitaro, o Williams žada leisti tam biznyje dalyvauti rusam, ko mūsų vyriausybės norėjo išvengti pasirašydamos mums nenaudingą sutartį su amerikiečiais.

Lietuvoje pradėjo mažėti gimimų skaičius. Tai reiškia, kad tauta miršta, aišku, pamažu ir beveik nepastebimai. Bet tas procesas gali pagreitinėti. Kad ir dabartiniame sunkiam laike, reikia šelpti daugiavaikes šeimas, ypač nepasiturinčias.

Tuo tarpu daug išleidžiama šalies administravimui. Biurokratija yra per didelė, o kartu neveikli ir korumpuota. Aukštesni valdininkai imasi per dideles algas, pagal Lietuvos standartus. Muitinės ir teisėtvarka neatlieka savo paskirties. Valstybės pajamos nepadengia išlaidų, ir toliau bremama į skolas...

Kraštui esant tokioje sunkioje padėtyje, mūsų politikai tik kalba ir kombinuoja, kaip laimėti tuos rinkimus. Iki šiol dar nesigirdi, kas ir kaip ruošiasi gelbėti valstybę išėję laimėtojai. Tokių programų berods jie neturi. Gyventojai pagrįstai yra apsvylę partijomis ir politikais. Bet vienintėlis kelias išsirinkti geresnę valdžią yra per tas nemylimas partijas, nes jos sudarinėja kandidatų sąrašus. Nemažai žmonių galvoja balsuoti už naujas partijas. Sako, buvę valdžioje jau visus įtikino, kad valdyti nemoka. Gal tie nežinomi naujieji bus geresni.

Spaudoje kalbama, kad

LDDP jungiasi su socialdemokratais, Paulausko partija su centristais, o konservatoriam liko tik viena galimybė - šlietis prie Pakso liberalų. Dešiniųjų galimybės kiek gerėja, dėl Kubiliaus sumanesnio valdymo. Bet jiems labai kenkia V.Landsbergis, visiškai praradęs savo populiarumą. Jam priderėjo seniai išeiti iš vadovo pareigų, nes jo vadystės metu buvo padarytos didžiausios klaidos ir žala kraštui. Dabartinis min. pirm. Kubilius yra 4 kartus populiarnesnis už jį. Kubiliui pritiktu užimti konservatorių partijos vadovo rolę.

Minėtos politikų kombinacijos nežada išspręsti pagrindinės šalies problemos - sumanos valdžios trūkumo. Partijų daug, bet jos neturi valdymui tinkamų žmonių, o jeigu turi, tai jiems neleidžia kandidatuoti. Dabar būtų pats laikas tom partijom ieškoti išmaningesnių kandidatų nepartiečių tarpe ir juos įtraukti į ateinančių seimo rinkimų kandidatų sąrašus. Jei tie sąrašai būtų dabar paskelbti, žmonės žinotų už ką balsuoti.

Mūsų seimą per rinkimus reiktų išvalyti nuo neišmanėlių ir nuo iš vis nenorinčių dirbti, kurie tik retkarčiais pasirodo seimo salėje, bet algas ima ir dar nori jas pasididinti. Į tokių vietų turėtų būti išrinkti nauji žmonės.

Gelbėjimo misijai bus reikalingi ir nauji vadai, kurie, vietoje isteriškai rėkauti apie patriotizmą, racionaliai ir sąžiningai dirbtų tautos ir valstybės naudai ir sugebėtų vadovauti nepripratusių ir nepribrendusių mūsų politikų masei, pasirinkti tinkamus prioritetus sprendžiant valstybės problemas ir turėtų aiškią šalies ateities viziją, atseit žinotų, ko ir kaip mes sieksime.

Visgi pagrindinė mūsų valstybės problema, tai tvarkos ir organizuotumo trūkumas. To neišsprendę, nieko neatsieksime. Manau, jog ir Lietuvos žmonės pradeda tai suprasti. Ta partija, kuri tvarkos įvedimą šalies administracijoje įtrauktų į savo programą kaip svarbiausią prioritetą, jau vien dėl to laimėtų daug balsų, ypač jei ji kartu turėtų vertingų kandidatų.

Šįkart seimo rinkimai nulems kaip toliau klostysis mūsų krašto reikalai. O gali nulemti ir dar ką nors svarbesnio... Rinkėjai ir politikai neturėtų to pamiršti.

Valstybės 10-metį paminėjus

LIETUVA - 1990, 2000, 2010

(Tęsinys iš "T.A." Nr. 21)

Stasė Urbanavičiūtė, 60 metų, mokytoja iš Vilniaus.

1. Visą sąmoningą savo gyvenimą fiziškai ir dvasiškai jatau nelaisvės grandines ir laisvės troškimą, tačiau nebesitikėjau, kad tas troškimas kada nos išsipildys. Kovo 11-oji man buvo didžiulis džiaugsmas ir kartu neaiški išsivaduosime. Tada troškau tik vieno, kad mano žemė būtų laisva, kad jos netryptų okupanto tankai. Širdyje buvau pasižadėjusi Dievui, kad iškęsiu viską, kad tik būtu laisvi. Gal todėl nejučiu didelio nusivylimo po 10 metų. Iki šiol dėkoju Dievui, kad esame nepriklausomi ir meldžiu Jį, kad šia laime apdovanotų ir kitas laisvės siekiančias tautas, ypač Čėčėniją.

2. Man atrodo, kad padaryta labai daug: baigiame atkurti demokratiją, turime savo Konstituciją, savo švietimo sistemą. Sugriuvo kolchozai - socializmo bastionai. Žmonės turi galimybę laisvai išpažinti savo tikėjimą, nebijoti prisipažinti esą kitos tautybės, išvykti į užsienį mokytis ir dirbti (žinoma, tai priklauso nuo kai kurių aplinkybių). Mus pripažįsta pasaulis, grįžtame prie europietiškos kultūros ir t.t. Gaila, kad nuo vadovavimo nebuvo laiku izoliuoti socializmo gerbėjai.

Žmonės ligi šiol dėl visų savo nelaimių pripatė kaltinti vien valdžią, kad sąmonėje giliai įsišaknijusios vartotojiškos visuomenės nuostatos. Dažnai valdžia iš tikro naudojosi privilegijomis, susikuria sau "šiltnamio sąlygas". Tai erzina visuomenę. Ne visi valdžios sprendimai būna teisingi, pamatuoti. Tuo naudojasi mūsų žiniaskalida ir nuo ryto iki vakaro "maitina" mūsų žmones tomis negerovėmis. Daugelį tai labai paveikia, veda į neviltį, netgi į savižudybę, ypač visuomenės narius, turinčius silpnas dorovines ir dvasines nuostatas. Keista, bet tauta ištverė baisias pokario kančias, tremtis, kolektyvizaciją, tyliai dejuodama. Ir niekas dėl to nesizudė. O dabar pasigirdo dejonų choras, nepasitenkinimas, pyktis, nusivylimas. Rodos, ir pamiršome,

mokesčius valstybei ir nuo kurios pradeda dirbti sau. Kasmet vis labiau nuo metų pradžios tolstanti Laisvės nuo mokesčių diena šįmet išaušo gegužės 16-ąją.

Net 135 dienas 2000 metais Lietuvos pilietis dirbo tam, kad išlaikytų krašto apsaugą, neprivatizuotas sveikatos, socialinės

apsaugos, švietimo sistemas, mokėtų algas valdininkams.

1993 metais Laisvės nuo mokesčių diena atėjo balandžio 13-ąją, 1995 metais - balandžio 27-ąją, o 1998 metais - jau gegužės 13-ąją.

Laisvės nuo mokesčių diena yra mokesčių naštos rodiklis, parodantis, kokia dalis žmogaus (Nukelta į 4-tą psl.)

dėl ko tenka aukoti siekimą greitai turėti patogų gyvenimą.

3. Prie Kovo 11-osios idealų galima sugrįžti tik tada, kai pasikeis žmogaus moralinės vertybės, kai užaugs naujos kartos, kurios gyvenimo tikslu nelaikys vien materalinį poreikį tenkinimo. Gaila, bet taip bus greitai. Pokario karta buvo išauginta religingų tėvų, patriotinės mokyklos, savo tėvynę mylinčios spaudos ir literatūros. Dabar kai kurie mūsų "šviesuoliai" atvirai tyčiojasi iš patriotizmo ir patriotų. Žiniasklaida daugiausia tarnauja šmeižtui, patyčioms, juodinimui. Religingų šeimų liko ne daug, o ir tų religingumas - ne visada tikras. Mokyklose dirba daug buvusių sovietinių ideologų. Dauguma pedagogų yra komjaunimo ir kompartijos auklėtiniai, gimę ir užaugę po "socializmo saule". Tikiu, kad kada nors žmogus praregės ir suvoks gyvenimo prasmę, laisvės kainą ir Tėvynės meilę.

4. Manau, kad gyvenimas Lietuvoje, jei ji bus laisva, neišvengiamai gerės. Gal tai ir nebus labai spartus ėjimas pirmyn, nes mes dar esame pririšti ekonomiškai prie nepastovių Rytų kaimynų. Ėjimas į pasaulį ir Europą, kad ir skausmingas, atneš laukiamus rezultatus. Po 10 metų gyvenimas bus gražesnis ir šviesesnis. Duok, Dieve, daugeliui mano kartos žmonių sulaukti 2010-ųjų laisvoje Lietuvoje!

Genovaitė Rožanskienė, 64 metų, pensininkė iš Palangos.

1. Prieš 10 metų Kovo 11-oji buvo neregėto masto šventė. Negalėjau net patikėti: Lietuva laisva! Kokia buvo pakili nuotaika! Su džiaugsmo ašaromis kūrėme svajones Lietuvos šviesią ateitį. Įsivaizdavau, kad po 10-ties metų Lietuva bus tikrai išaugusi iš visų savo socialistinės praeities marškinėlių ir tapusi lygiaverte su kitomis Vakarų Europos valstybėmis.

2. "Fasadus" nusidažėme nuostabiomis spalvomis, kurių net neišsivaizdavome. Pilačių pristatyta. O jau krautuvelių, kioskelių, restoranų (pustuščių) pilna. Prekių pasirinkimas toks, kurio tikrai prieš 10 metų negalėjome išsivaizduoti. O apie lengvuosius automobilius, tai net baisu pagalvoti, kur juos reikės palaidoti, nes jie visi - seni. Visi žmonės gražiai ir švariai apsirengę. Didelė dalis dėka labdaros ir iš prekybos pigiais rūbais. Mūsų valstybės išorė tikrai neblogo, netgi graži. Deja, deja, tik išorė!!! Viduje mes gendame. Gendame be prošvaisčių, kaip ant kranto išmesta žuvis, kuri pradeda gesti nuo galvos. Mes gendame nuo valdžios. Valdžios didžiausias rūpestis priimti tokius įstatymus, kurie niekada nebūtų pakeisti. Valdžios vyrai tarsi pakilę nuo žemės, mato tik gražius fasadus, gražius žmones, daug mašinų. Jie nemato mūsų vargų, bedarbystės, skurdžių pensijų, vagysčių, apgavysčių, žmogžudysčių ir t.t.

3. Sugrįžti prie Kovo 11-osios idealų bus labai sunku, nebent kitai kartai. Deja, jaunimui patriotizmas ir Tėvynės meilė neugdama.

4. Dar po 10-ties metų tikrai nepagerės. Turės praėiti 2-3 dešimtmečiai. Gal tada... "Dirva"

Mokesčių našta kasmet tampa sunkesnė

Logita VALONYTĖ

Nepatenkinti mokesčių sistema piliečiai surengė eitynes nuo vyriausybės iki Seimo. Pliaupiant lietui eitynių dalyviai tempė sunkvežimį, simbolizuojantį

mokesčių našta. Juos lydėjo pučiamųjų orkestras.

Taip Vilniuje buvo paminėta Laisvės nuo mokesčių diena. Tai diena, iki kurios statistinis šalies pilietis sumoka visus privalomus

Vilniuje šeštadienį, Laisvės nuo mokesčių dieną, Gedimino prospekte tempiamas sunkvežimis simbolizavo mokesčių našta. J.Suselio nuotr.

Įvairios Žinios

Saudo Arabijos religinėje sostinėje Medinoje mergaitės erzinantams paaugliams gresia plakimas rykštėmis ar netgi kalėjimas. Tai pranešė dienraštis "Al-Eqtissadiah".

Laikraščio teigimu, atsakydamas į moksleivių mergaičių ir jų tėvų skundus, Medinos valdytojas princas Moqrenas įsteigė komitetą, kurio nariai kovos su tokia praktika ir skirs bausmes skriaudikams paaugliams.

Laikraštis rašė, kad komitetas skirs griežtas ir neatidėliotinas bausmes pažeidėjams, įskaitant viešą plakimą rykštėmis nusižengimo įvykimo vietoje, bei plakimą ir įkalinimą už pakartotinį nusižengimą.

*****

Teleskopą galėjo išrasti ne olandų optinių lęšių meistrai, o vikingai.

Iki šiol manyta, kad teleskopą XVI a. pabaigoje sukūrė olandai, bet neseniai archeologai Gotlande vikingų laikų kapavietės radinius pavadino lęšiais, kuriems pagaminti buvo naudojama sudėtinga technologija.

Vokietijos archeologas Olafas Schmidtas sakė, kad lęšius tikriausiai sugalvojo vikingai, bet tos žinios laikui bėgant buvo prarastos.

Apie "Visbio lęšius" dar 1990 metais žinojo dabar jau miręs mokslininkas Karlas Heinzas Wilmsas. Tuo metu jis ieškojo eksponatų Miuncheno muzieju.

Tačiau tik 1997 metais trys specialistai išvyko į Gotlandą geriau susipažinti su paslaptiniais radiniais, dulkančiais vietos muziejaus sandėlyje.

*****

Viena Didžiosios Britanijos turto bendrovė pareiškė ketinanti pietiniame Temzės upės krante pastatyti 365,8 metro aukščio pastatą, kuris taptų aukščiausiu Europos komerciniu pastatu ir pranoktų net Eiffelio bokštą.

Pastatas "London Bridge Tower", kuriame bus net 87 aukštai, kainuos 600 milijonų svarų (beveik 4 mlrd. litų).

Namas išdygs vietoj 9-ajame dešimtmetyje pastatyto "Southwark Towers" pastato. Jis turėtų būti pastatytas iki 2005 metų. Jei Didžiosios Britanijos vadovybė pritaro pastato projektams, "London Bridge Tower" taps šeštuoju aukščiausiu pasaulio pastatu.

"Southwark Towers" dabar užima bendrovės "Price Waterhouse Coopers", "Seller Property", "CLS Holdings Plc" ir vienas ofšorinis investicinis fondas.

"Seller Property" priklauso nekilnojamojo turto magnatui Irvine'ui Sellarui, kuris po 1990 metų prarado apie 28 milijonus svarų, kai žlugo jo bendrovė "Ford Sellar Morris".

*****

Australijos ginklų firma paskelbė apie pirmąjį pasaulyje elektroninį pistoletą, kuris prieš iššaudamas "pasikalba" su šeimininku.

Ginklas turi apsauginį įrenginį, užtikrinantį, kad juo iššaus tik asmuo, dėvintis specialų žiedą. Šis žiedas turi mažytį radijo įrenginį,

kuris palaiko ryšį su ginklu.

Elektroninio ginklo išvaizda bemaž niekuo nesiskiria nuo paprasto automatinio pistoleto.

Apie šį išradimą pranešta praėjus vos dienai po to, kai JAV Merilendo valstijoje buvo priimtas įstatymas, reikalaujantis, kad nauji pistoletai turėtų vidinius apsauginius užraktus.

Ginklus kurianti Brisbano bendrovė "Metal Storm Ltd." pareiškė, kad didžiausia šio naujo lengvojo ginklo rinka turėtų tapti JAV kariuomenė ir policija.

Švedija, Didžioji Britanija, Prancūzija ir Vokietija taip pat jau teiravosi dėl šios firmos technologijos naudojimo.

Naujasis pistoletas "O'Dwyer VLE" turėtų būti pigesnis už įprastinius ginklus. Jo rankenoje yra trys elektroninių įrenginių grupės.

Apkaba rankenoje juda įprastiniu automatinio būdu ir iš eilės stumia kulkas į vamzdį. Pats ginklas neturi judančių dalių.

Bandant ginklą buvo pasiekta stulbinančių rezultatų. Vienu gaiduko nuspaudimu iššaukamos dvi ar trys kulkos, o šaudymo sparta prilygsta 90 tūkstančių šūvių per minutę. Tai reiškia, kad kulka lekia iš vamzdžio 1/500 sekundės dalies intervalais.

*****

Viena moteris Anglijos Devono miestelio parke pasiėmė pagali, su kuriuo smagiai žaidė jos šuo, ir ramiai sau tęsė pasivaikščiojimą.

Tačiau moterį netrukus atsivijo policija ir nejuokais ėmė grasinti teisminiu persekiojimu, jeigu ji nesutiktų gražinti keturkojui augintiniui patikusio medgalio į vietą.

"Nusikaltimas" įvyko Stoverio grafystės parke, kur 40 metų Laura Bunday išėjo pavadžioti savo škotų aviganį Bremblą.

L.Bunday neliko nieko kita, kaip gražinti pagali ten, kur jis anksčiau mėtėsi. "Tai turėtų priminti žmonėms, kad prieš ką nors paimant, reikia paprašyti leidimo", - pareiškė vietos policijos atstovė spaudai

*****

Atsigavimas. Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas teigia, jog Rytų Europos ir buvusios Sovietų Sąjungos valstybių ekonomikos po Rusijos finansų krizės ir karo Kosovo atsigauja sparčiau nei tikėtasi. Tikimasi, kad šiais metais Vidurio ir Rytų Europos, Baltijos valstybių ir NVS ekonomikos augimas sieks 3,6 proc., tuo tarpu anksčiau buvo numatytas 3,2 proc. augimas. Tačiau pavojus išlieka, nes išaugo įsiskolinimas užsieniui. Tarp keturių valstybių, kurių skola išaugo labiausiai, paminėta ir Lietuva.

*****

Maskvoje prisaikdintas naujasis Rusijos prezidentas V.Putinas neįsitraukė į nuolat Rusijoje pasigirstančių kaltinimų Latvijai chorą dėl rusakalbių gyventojų persekiojimo.

Apskritai V.Putinas, tik sveikinimo telegrama Prezidentui V.Adamkui Vasario 16-osios proga parodęs dėmesį Lietuvai, vengia atskleisti savo požiūrį į Baltijos šalis.

Tai gali reikšti, kad jis dar nesuformulavęs politinių tikslų šiame regione.

Tačiau, kita vertus, tai gali būti ir požymis, kad V.Putinas Baltijos šalis jau priskiria Vakarų pasauliui ir santykiai su jomis bus grindžiami tiesiog kaip bendros Rusijos Vakarų politikos sudėtinė dalis, nesivadovaujant kažkokio vadinamojo artimojo užsienio samprata.

*****

Rusija atsiprašė už tai, kad Maskvoje priėmė Jugoslavijos gynybos ministrą Dragoljubą Ojdaničių, kuris yra kaltinamas karo nusikaltimais, bet pasmerkė Jungtinių Tautų (JT) karo nusikaltimų tribunolą kaip politizuotą.

JAV ir kitos NATO sąjungininkės pasipiktino sužinojusios, kad karo nusikaltimais kaltinamas D.Ojdaničius, vadovavęs etniniais valymams Kosovo provincijoje, Maskvoje buvo sutiktas kaip garbingiausias svečias.

Vakarai priminė Rusijai, tad ji, pasirašydama JT rezoliuciją dėl tribunolo galių, įsipareigojo suimti į jos teritoriją patekusius įtariamuosius.

*****

Visos trys Baltijos šalys, orientuodamos savo eksportą Vakarų link ir laukdamos lėtai ateinančių investuotojų, išgyvena atsinaujinančią ekonomikos augimą, teigiama specialiaame verslo dienraščiui "Financial Times" tyrime, skirtame Baltijos valstybių ekonomikai.

Nedaugelis Europos šalių yra mažesnės ir mažiau atviros prekybiniais ryšiams nei Baltijos šalys, per dešimtmetį sugebėjusios savo ūkį, 90 proc. priklausiusį nuo buvusios Sovietų Sąjungos, paversti viena Vakarų Europos rinkų.

Tačiau 10-15 proc. kiekvienos šių valstybių bendrojo vidaus produkto (BVP) vis dar priklauso nuo Rusijos tranzitinės prekybos nafta, kitomis žaliavomis bei vartojimo prekėmis, todėl visas tris šalis paveikė didžiojo kaimyno ekonominė krizė.

*****

Vienas istorijos mokytojas Ukrainoje savo mokiniams davė užduotį ieškoti Antrojo pasaulinio karo sprogmenų. Už "gražiausius" egzempliorius jis žadėjo gerus pažymius.

Charkovo srities mokytojas buvo suimtas, kai vienam aštuntokui sprogsni granata nutraukė dešinę ranką.

Radinius į mokyklą atnešė trečdalis klasės. Iškviešti parcingūnai klasės spintoje rado minų, rankinių granatų bei aviacinių bombų sprogdiškių. Mokytojas teigė mokykloje norėjęs įsteigti muziejų.

*****

Trečdalis jaunų vyrų Didžiojoje Britanijoje mielai išeikia vakarėlį su draugais bare į apsilankymą grožio salone.

Atlikto tyrimo duomenimis, vis daugiau vyrų perka odos priežiūros priemones. Vyrų per mėnesį odos priežiūros priemonėms išleidžia daugiau nei 15 svarų sterlingų (92 litus).

Gimtinė skendo liepsnose

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pirmąja auka tapo 75 metų Druskininkų kaimo gyventojas A.Prėskienis. Jį kareiviai nušovė Ryliškių kaimo lauke su maldaknyge rankoje einantį į Ryliškių bažnyčią. Mūsų tėvą Julijų Milių su kitais trimis kaimo vyrais sušaudė Klepočių kaimo miškelyje. Kartu su jais sušaudė Merkinės gimnazijos mokinį iš Kepočių kaimo Vytautą Muzikevičių, kurio tėvų liepsnos prarijo gyvą. Liūdnos buvo tu metų šv. Kalėdos. Okupantai sudegino 45 Ryliškių, Klepočių, Taručionių, Lizdų, Druskininkų, Bugonių, Pieriškių kaimų sodybas. Nušovė 23 ir gyvus sudegino keturis šių kaimų gyventojus. Beveik kartu 27 karstai buvo išvežti į kiekvieno kaimo kapines. Ryliškių parapijos klebonas kun. Stasiūnas negalėjo patarnauti visiems savo parapijiečiams, pašventinti kapo duobės.

Šių žudynių kaltininkai ir sąrašą sudarytojai buvo du tu pačių apylinkių gyventojai. Po šių deginimų ir žudynių jie girti girdavosi: ką norėjom - sušaudėm, ką norėjom - sudeginom. Bijodami partizanų keršto, naktimis savo namuose jie nebenakvodavo, ruošėsi išvykti į Druskininkų miestą. Bet paskutinę naktį prieš išvykstant partizanai juos surado. Abu nusivedė prie Nemuno, liepė išsikirsti eketes ir gyviems lįsti po ledu. Partizanai pasakojo, kad išdavikai nenorėjo lįsti, teko juos paraginti. O gal Nemunas nenorėjo priimti jų į savo vandenį, kaip Čičinsko nepriėmė žemė...

Laikas bėga... Žlugo komunistinė imperija. Lietuva - vėl laisva ir nepriklausoma valstybė. Atstatomi okupantų ir jų kolaborantų sugriauti paminklai. Perlaidojami surasti paniekintų partizanų palaikai, statomi kryžiai. Neišdilo iš atminties ir šios žudynės. Klepočių kaime buvo pastatyti trys aukšti gražūs kryžiai, vario lentose įrašytos žuvusiųjų ir gyvų sudegintųjų pavardės. Tik niekas neminėš tų, kurie šias žudynes organizavo ir vykdė.

Ryliškės - Baisogala

Mokesčių našta kasmet tampa sunkesnė

(Atkelta iš 3-čio psl.)

sukuriamų gėrybių yra valdžios paimama ir perskirstoma per valstybės biudžetų ir fondus.

Eitnėse dalyvavęs Liberalų sąjungos lyderis Rolandas Paksas kalbėjo, kad būtina mažinti fizinių asmenų pajamų mokesčių, atsiskaityti juridinių asmenų pelno mokesčio bei neapmokestinti minimalaus atlyginimo.

Akcijoje dalyvavę pensininkai tvirtino, jog reikėtų mažinti ne tik mokesčius, bet ir valdininkų atlyginimus.

"L.r."

AŠ ESU VARTAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pražūtingame godumu kalėjime, persisotinimo nelaisvėje. Išvadavęs mane iš visų apgaulingų įtakų, pasuk mane iš melagingos netikrųjų vadų aistrų rodomos krypties ir leisk man drąsiai, be baimės žengti vien tik TAVO nurodytu keliu.

"O gal gi Dievas duos, kad
savoje žemėje mirsiu..."

Kiekviena epocha, kiekvienoje valstybėje, turi didvyrius, savo gyvenimą aukojančius Tėvynės labui.

Toks žmogus, kurio 120-ąsias gimimo metines minėsime 2000 m. birželio 22 d. buvo kunigas, žymus tarpukario Lietuvos politinio ir visuomeninio gyvenimo veikėjas, vasario 16 d. Nepriklausomybės Akto signataras, Lietuvos Valstybės Tarybos narys, seimo atstovas, Tautininkų sąjungos pirmininkas, vyriausybės vadovas, sovietų kalėjimų kalinys Vladas Mironas.

Vladas Mironas gimė 1880 m. birželio 22 d. Kuodiškių kaime, Panemunėlio vals., Rokiškio apsk. Nuo 1892 m. jis mokėsi Mintaujos gimnazijoje, bet 1896 m., atsisakęs rusiškai melstis, buvo iš jos pašalintas. 1897-1904 m. tęsė mokslus Vilniaus kunigų seminarijoje, o vėliau - Petrapilio Dvasinėje akademijoje, kurią baigė, įgydamas teologijos kandidato laipsnį.

Iki 1914 m. visa jo veikla reikėsi Vilniaus vyskupijoje. Jis kūrė lietuviškas organizacijas, bendradarbiavo spaudoje. Visur besidarbuodamas gynė lietuvių tikinčiųjų teisę bažnyčiose melstis gimtąja kalba.

1914 m. V.Mironas buvo paskirtas Daugų parapijos klebonu. Tačiau 1926 m. sėkmingas jo klebonavimas Dauguose baigėsi dėl nesutarimų su Kaišiadorių vyskupu I.Kukta.

Vyskupo nuomonė buvo kategoriška. Jis laikė, kad kunigai, deramai prisidėję prie kovos dėl lietuvių tautos laisvės, ją atgavus neturi aktyviai dalyvauti vidaus politiniame gyvenime. Todėl vyskupas nedavė V.Mironui leidimo kandidatuoti į III-į Lietuvos Seimą. Bet V.Mironas nepakluso ir buvo išrinktas seimo deputatu. Tuomet vyskupas atleido jį iš klebono ir dekanato pareigų.

V.Mironas paliko klebono pareigas, bet ne Daugus. Jis persikėlė į kitą Daugų ežero pusę - į Bukauciškes, kur kaip Vasario 16 d. Nepriklausomybės Akto signataras, buvo gavęs žemės. Ten ir apsigyveno.

1929 m. gegužę V.Mironas persikėlė į Kauną ir iki 1938 m. kovo 25 d. sėkmingai dirbo vyriausiojo karo kapeliono pareigose.

Didelę gyvenimo ir darbo patirtį sukaukęs, 1938 m. kovo 25 d. V.Mironas buvo paskirtas XVIII-uoju, o vėliau ir XIX-uoju Lietuvos Ministrų kabineto pirmininku.

1938 ir 1939 metai Lietuvai buvo labai sudėtingi. 1938 m. kovo 17 d. Lenkija paskelbė Lietuvai ultimatumą, reikalaujama užmegzti santykius. Lietuvos vyriausybė priėmė ultimatumo sąlygas.

Europoje sklindo karo nuotaikos. Hitlerinė Vokietija ryžtasi kariauti. 1939 m. kovo 21 d. Lietuva patenkino grobuonišką Vokietijos reikalavimą ir, nerasdama kitos išeities, paklūsusi jėgai, perleido jai Klaipėdos kraštą. Patenkintas grobiškąs Vokietijos pretenzijas, Lietuvoje kilo vyriausybės krizė. V.Mirono vadovaujama vyriausybė atsistatydino.

Palikęs ministro pirmininko ir su jomis susijusias Tautininkų sąjungos pirmininko pareigas, V. Mironas išvyko iš Kauno ir grįžo į

VLADAS MIRONAS

Kun. V. Mironas

savo ūkį Bukauciškėse. Toliau į dižiją politiką V.Mironas negrįžo.

Premjero pareigos V.Mironui buvo neilgos - vos vieneri metai, tačiau jo nuopelnai Lietuvai buvo reikšmingi. Visą gyvenimą turėjęs daugybę valstybinių bei visuomeninių pareigų, V.Mironas neapleido ir kunigo darbo, nuoširdžiai atlikdamas ir šias pareigas.

V.Mironas skaudžiai pergyveno 1940 m. birželio 15 d. pirmąją sovietų okupaciją Lietuvoje. Dėl veiklos sunkumų ir diabeto jo sveikatos būklė pablogėjo. Jam reikėjo rimto gydymo, bet, deja, 1940 m. rugsėjo 12 d. V.Mironas buvo areštuotas ir patalpintas į Kauno kalėjimą. Nuolat tardomas, jis sulaukė 1941 m. birželio 22 d. prasidėjusio karo tarp Vokietijos ir Tarybų Sąjungos. 1941 m. birželio 23 d. V.Mironas iš kalėjimo buvo išleistas ir iki antrosios Sovietų okupacijos (1944 m.) apsigyveno savo ūkyje prie Daugų ežero.

Sovietų armijai okupavus Lietuvą, 1944 m. liepos mėnesį prasidėjo tragiškiausi V.Mirono gyvenimo metai - kalėjimų, tardymų ir kančių metai. Suimtas ketvirtą kartą, 1947 m. sausio 3 d. V.Mironas už Tėvynės išdavystę buvo absurdiškai nuteistas septyneriems metams ir išsiųstas į Vladimiro karo kalėjimą. Jame jis vargo nuo 1947 iki 1953 metų.

Vladas Mironas mirė 1953 m. vasario 17 d. Jo mirties aplinkybės dar nėra išaiškintos. Neaišku ar jis mirė natūralia mirtimi ar buvo nužudytas. Palaidojimo vieta svetimoje žemėje yra nežinoma.

Liko atminimas, liko darbai, kurių niekas nesumenkins.

Kunigo Vladio Mirono veikla

Be jokios abejonės galima teikti, kad V.Mironas buvo vienas žymiausių tarpukario Nepriklausomos Lietuvos politikų ir visuomenės veikėjų, visa širdimi ir protu atsidavęs Lietuvai.

Su kunigu Vladu Mironu man teko susipažinti 1943 m. vasarą pas mūsų šeimos geradarį, Onušio parapijos kleboną, žinomą visuomenės veikėją, rašytoją Nikodemą Švogžlį-Milžiną.

Vokiečių okupacijos laikotarpiu (1941-1944 m.m.), V. Mironas gyveno savo ūkyje Bukauciškėse ir dažnai susitikdavo su Milžinu. Ten būdami, mano tėvas ir aš kartkartėmis matydavome Vladą Mironą. Su tėvu jis maloniai kalbėdavosi politikos ir ekonomikos temomis ir aptardavo Lietuvos gyvenimą 1938-1939 metais. 1984 metais N.Švogžlį-Milžinas davė man paskaityti savo kūrinių apie Vladą Mironą. Taigi, noriu trumpai pateikti Milžino rašytos knygos apie

V.Mironą esmę.

Vladas Mironas labai domėjosi literatūra ir dažnai rašydavo į laikraščius. 1912 m. birželio 2 d. laikraštis "Viltis" (Nr.58) atspausdino V.Mirono straipsnį apie garsiuosius 1912 m. Joniškio bylos metus, kai lenkai nepelnytai puolė lietuvius kunigus. V.Mironas šiame straipsnyje klausė, kuo gi prasikalto lietuviai kunigai? Jis rašė: "Argi jie ėjo prieš tikybą, prieš bažnyčios įstatymus ar prieš drausmę? Jie stėjo už nuskriaustųjų ir skriaudžiamųjų žmonių teises, jie gynė bažnyčios autoritetą ir kovoję prieš lenkų pastangas kuo greičiau nutautinti dar nesusipratusių lietuvių tautos dalelę. Jie viešai pasakė, kad Lietuvoje lietuviai kunigai neprivalo virsti lenkais".

1938 metais, tapęs Lietuvos Ministru pirmininku, V.Mironas pačiu sudėtingiausiu Leituos gyvenimo laiku, ryžtingai ėmėsi tvarkyti šalies reikalus.

Tais metais Europoje vyko skaudžios permainos. Hitlerinė Vokietija per 1938 ir 1939 metus brutaliai ir neteisėtai užėmė keletą nepriklausomų valstybių, o taip pat atėmė iš Lietuvos Klaipėdą ir jos kraštą. Visai Europai artėjo karo pavojus. Netekusi vienintelio uosto - Klaipėdos, Lietuva patyrė ekonominių ir socialinių sunkumų našatą. Tuo metu tarp Lietuvos Respublikos prezidento ir valingo ministro pimininko V.Mirono atsirado daug nesutarimų. Tai paskatino V.Mironą atsistatydinti iš einamų pareigų.

Gyvendamas savo ūkyje, jis skaudžiai pergyveno 1940 m. birželio nelaimę. Labai apgailėstavo, kad Lietuvos prezidentas A. Smetona prieš išvykdamas iš šalies per radiją nepaskelbė visiems Lietuvos žmonėms, jog kraštas yra okupuojamas ir kad jis, protestuodamas prieš tai, pasitraukia iš Tėvynės.

1940 m. rugsėjį naujoji Lietuvos valdžia V.Mironą suėmė ir patalpino į Kauno kalėjimą. Nepatenkinti V. Mirono parodymais ir negalėdami sukurti jam bylos, tardytojai laikė jį kalėjime iki 1941 m. birželio 22 d. Vokiečiams okupavus Lietuvą, po kelių savaičių į Bukauciškes, kur tuo metu gyveno V.Mironas, atvažiavo nelaukti "svečiai" - trys vokiečiai vermachto ir gestapo generoliai. Pamatęs juos, V.Mironas pagalvojo, kad, išėjęs iš vieno kalėjimo, pateks į kitą. Tačiau šių svečių tikslas buvo pasiteirauti buvusio Lietuvos ministro pirmininko nuomonės apie Lietuvos politikos ateitį. V.Mironas jiems atsakė vokiškai (gerai mokėjo kalbą), kad Lietuvos noras yra atgauti nepriklausomybę ir visos lietuvių tautos vardu pareiškė griežtą protestą Vokietijos vyriausybei prieš Lietuvos piliečių, ypač žydų, naikinimą. Šiais veiksmais, anot V.Mirono, vokiečiai paliks nekaltų žmonių kraują žymes Lietuvos žemėje. Nieko nepėję, tarpusavyje susižvalgę, generoliai šyptelėjo ir, nieko nepasakę, išvyko.

Vokiečių okupacijos laikotarpiu (1941-1944 m.) V.Mironas gyveno savo ūkyje ir dažnai susitikdavo su Onušio klebonu N.Švogžliu-Milžinu.

1944 m. artėjant frontui ir antrajai sovietų okupacijai, buvusiam Lietuvos valstybės ministrui pirmininkui V.Mironui buvo

pasiūlyta pasitraukti iš Lietuvos. Tuomet, dalyvaujant ir Onušio klebonui N.Švogžliui-Milžinui, V.Mironas, ramiai pagalvojęs, atsakė - Pas tuos svoločius Hitlerį ir Ribentropą aš tikrai nebėgsiu. Ir dar pridūrė: "O gal gi Dievas duos, kad savoje žemėje mirsiu".

1944 m. birželio 24 d. Pivašiūnuose, ant kalno prie bažnyčios, kunigas N.Švogžlys-Milžinas sodriu balsu sakė pamokslą didelėi miniai tikinčiųjų, iš visos Lietuvos atvykusių į Šv.Jono atlaidus. Savo iškalingumu šis kunigas nesunkiai užvaldė tikinčiųjų jausmus ir, baigdamas pamokslą, atsiklaupęs kreipėsi į Aušros Vartų Mariją, prašydamas stebuklo, maldaudams ją apglėbti Lietuvos žemę ir išgelbėti nuo nelaimės. Minia, klūpodama ir verkdama, taip pat šaukėsi Šv.Mergelės Marijos pagalbos. Kunigas V.Mironas, klūpodamas tyliai šluotėsi ašaras, viltingai žvelgė į dangų. Deja, stebuklas neįvyko...

Baigdamas noriu prašyti Valstybės ir Bažnyčios vadovų, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos ir visų Lietuvos žmonių, pažinojusių Vladą Mironą, dar kartą prisiminti gerus jo darbus, deramai paminėti ir jam žintus 120-ąsias jo gimimo metines, kurios sukaks 2000 birželio 22 dieną.

Vytautas Švytis

Partizanų pagerbimas

Gegužės 21 d. sekmadienį pirmą kartą Lietuvoje buvo paminėta Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena.

Po Mišių Vilniaus arkidiebroje bazilikoje prie generolo Jono Žemaičio paminklo įvyko iškilminga Lietuvos partizanų pagerbimo ceremonija.

Sveikindamas susirinkusiuosius, Prezidentas Valdas Adamkus sakė tikis, kad krašto apsaugos sistema taps ne tik saugančia, bet ir atvira bei aktyvia tautos gyvenimo dalimi.

V.Adamkus atkreipė dėmesį, kad šiandieninis gyvenimas reikalauja ne tik ginti, bet ir kurti: "Kalbu apie kariuomenę kaip apie instituciją, kuria turi tikėti ir pasitikėti jaunuoliai bei jų tėvai. Apie bendruomenę, kurios tikslas yra ne priversti žmogų užsilvilti uniformą ir paklusti rutinai, o suteikti jo gyvenimui reikalingų žinių ir igūdžių".

Anot Prezidento, buvo laikas, kai Lietuvą reikėjo ginti ginklu. Šiandien - kūrybos ir kitokios kovos - kovos už modernią ateitį metas.

"Lr."

Tūkstančiai filipiniečių plūdo į Kastiljecho miestą, esantį į šiaurę nuo Manilos, kur katalikų bažnyčioje buvo pašarvoti įkaitų grupės pagrobtojo kunigo Ruelio Gallardo palaikai. Pasak kariuomenės atstovų, sukilėliai, prieš nušaudami pagrobtoją kunigą, surišo jam rankas iš nulupo kojų pirštų nagus.

Šis kunigas yra vienas iš keturių žmonių, kuriuos, pasak kariuomenės, sukilėliai nušovė kareiviams bandant išvaduoti šią 27 įkaitų grupę, laikomą Basilano saloje. Penkiolika įkaitų kareiviams pavyko išlaisvinti, tačiau "Abu Sayyaf" sukilėlių rankose liko apie aštuonis pagrobtuosius.

AUSTRALIJOS LIETUVIS RAŠO

LIETUVIŠKAS PROGRAMAS

Mantas DUBAUSKAS

Propaguoja lietuviybę

Šiuo metu Australijoje gyvenantis Algimantas Kabaila, pasirašinęs Al Kabaila, gimė 1925 metais Kaune.

Tuo galima paaiškinti jo domėjimąsi viskuo, kas yra lietuviška. Pasak jo, "propaguoti lietuviybę - keikvieno užjūriuose gyvenančio lietuvių pagėdavimas".

A.Kabaila elektroniniu paštu susirašinėja su daugeliu žmonių visame pasaulyje, siunčia lietuviškų laikraščių ištraukas.

Daugiau nei prieš penkerius metus siūsti ir gauti tekstus su lietuviškais raidėmis buvo gana sudėtinga.

Noras susirašinėti lietuviškai paskatino Australijos lietuvių sukurti programą, kuri leistų nusiųsti lietuvišką tekstą į bet kokį kompiuterį su bet kokia sistema.

Pasak A.Kabailos, tokia problema yra ne vien lietuvių kalboje. Vienas kalbininkas Airijoje sukūrė vadinamąją ME2 sistemą, kurioje "A" žymima kaip "A*", "C" - "C/" ir t.t.

Panaši sistema veikia ir lietuvių surtoje programoje.

Tiesa, A.Kabaila savo kodavimo sistemą kiek pakeitė ir pavadino ją "aukštyne kojom" (AK), nes, pasak jo, Šiaurės pusrutulyje gyvenantys žmonės juokauja, kad Australijos gyventojai vaikšto aukštyne kojomis.

A.Kabaila pasakojo, kad kai kam AK sistema nepatiko, ir dauguma susirašinėjančių žmonių norėjo rašyti ir skaityti tik lotyniškais raidėmis. Tačiau dalis žmonių norėjo naudoti visus lietuviškus rašmenis.

Tada AK autorius rado išeitį - sukūrė sistemą, kuri visus ženklus sudeda sutraukta forma po tekstu.

Tokiu atveju, pasak A.Kabailos, "norintys tik šveplai skaityti, gali ramiausiai tai daryti, o siekiantys atkurti lietuviškas raides gali pasinaudoti mano veltui dalijamu redaktoriumi".

A.Kabailos redagavimo programa galima keisti teksto kodavimo sistemas, jame naudojamos ir kelios paprasčiausios HTML komandos.

Kaip kurti programą A.Kabailai patarinėjo Norvegijoje gyvenantis daktaras Algirdas Pakštas.

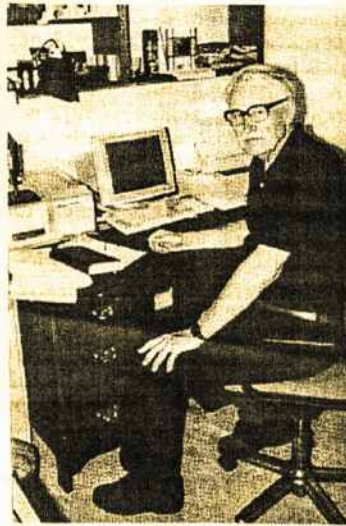
Kompiuteriais domisi senokai

A.Kabaila neskaičiuoja, kiek žmonių ir kur naudojasi jo programa. Kadangi jis vis dar siuntinėja elektroniniu paštu laikraščių ištraukas, jų gavėjai turi naudoti programą, jei nori matyti lietuviškus ženklus.

Programuoti A.Kabaila pradėjo jau seniai - prieš 30 metų, būdamas vizituojančiu profesoriumi Belgijoje, kūrė programos trijų matavimų rėmų stabilumui analizuoti.

Kompiuteriais jis pradėjo domėtis, kaip pats sako, nuo pat jų išradimo, tiksliau sakant, nuo tada, kai jie tapo prieinami civiliams mokslo žmonėms.

A.Kabaila aktyviai dalyvauja Australijos lietuvių bendruomenės veikloje. Australijos lietuvių

A.Kabaila prie kompiuterio praleidžia apie trečdajį paros. Nuotr. Iš asmeninio albumo

bendruomenėje jam yra tekę dirbti krašto tarybos pirmininku bei Australijos baltų tarybos pirminku.

Neturėjo laisvalaikio

Kaip pats A.Kabaila sako, jis gimė laikinojoje sostinėje - Kaune. Prasidėjus pirmajai sovietų okupacijai, tėvai jį išsiuntė į Šiaulių apylinkę. Gimnaziją A.Kabaila Šiauliuose baigė jau vokiečių okupacijos metais.

"Vienėrių metų po "Stalino saule" užteko ir antrą sovietų okupaciją mačiau jau iš tolo. Gaila, kad teko taip toli nuo tėvynės būti okupantų nustumtam", - teigė Australijos lietuvis.

Australijoje A.Kabaila daug metų profesoriavo Naujajame Pietų Velso universitete.

Prieš penkiolika metų, oficialiai išėjęs į pensiją, A.Kabaila dirbo Sidnėjaus technologijos universitete.

Šiam kitoje planetos pusėje gyvenančiam lietuviui, skirtingai nei daugeliui jo bendraamžių Lietuvoje, kompiuteris yra tapęs neatskiriama gyvenimo dalimi. "Dėl didžiulių atstumų Australijoje interneto ryšiai šiame krašte ypač svarbūs, - teigė A.Kabaila - Be to, mano rankraštis toks netikęs, kad norint ką nors parašyti neišvengiamai reikia kompiuterio. Pasaulis išties pasidarė mažesnis kompiuterijos ir interneto dėka. Labai apsirinka visi tie, kurie mano, kad gali gyventi tik vadovaudamiesi savo kiemo taisyklėmis ir nekreipti dėmesio į pasaulį. Beje, tas pasaulis gana įdomus, tad ir vertas dėmesio".

Kartais net ir A.Kabaila susimąsto, kad nemažai laiko praleidžia prieš kompiuterio - apie trečdajį paros.

Paklaustas apie laisvalaikį, Australijos lietuvis nustebo: "Kas yra tas laisvalaikis, apie kurį tiek daug kalbama? Niekada jo neturėjau ir nepasigedau". "L.r."

KĄ ATSIMENU, KO NE

- Ar atsimenu savo krikšto datą? ar švenčiu ją bent širdies gilumoje?

- Ar atsimenu savo vaikų krikšto datą? Be abejo švenčiame jų gimtadienius, bet ar primenu jiems krikšto dieną?

Kartais atiduoti truputį kraujo - sveika

Donorai netenka geležies

Tie, kurie iki šiol kraujo duodavo turėdami tik altruistinių tikslų, nuo šiol iš kraujo donorystės gali turėti ir naudos. Taip teigia tyrinėtojas Jerome Sullivan iš Floridos universiteto, JAV.

Kaskart, kai duodate kraujo, netenkate šiek tiek geležies. Kaip teigia J. Sullivan, didelis geležies kiekis kraujyje padidina širdies ligų riziką.

Geležis pagreitina cholesterolio oksidacijos procesą. Oksidacijos procesas, kaip manoma, kenkia arterijoms ir galiausiai sukelia širdies kraujagyslių ligas.

Vyrai suseraga anksčiau

J.Sullivan įsitikinęs, jog kraujyje esantis geležies kiekis gali padėti paaiškinti, kodėl vyrai anksčiau nei moterys suseraga įvairiomis širdies ligomis.

Tuo tarpu moterys menstruacijų metu praranda kraujo, o kartu ir geležies.

Antra vertus, vyrų organizmuose geležis ima kauptis maždaug nuo dvidešimties metų. Įrodyta, kad sulaukus šio amžiaus širdies ligų rizika vyrams ima didėti.

Hematologas iš Niujorko Victor Herbert teigia, kad kiekvieno vidutinio amžiaus vyro organizme yra apie 1000 miligramų geležies, tuo tarpu moters, kuri išgyvena laikotarpį prieš menopauzę, organizme jos yra apie 300 miligramų.

Kai moteriai baigiasi menstruacijos, geležies kiekis, taip pat ir širdies ligų rizika, ima didėti ir net padidėja labiau negu vyrams.

B.Clintonui patinka gyventi Baltuosiuose rūmuose

Nepaisydamas skandalo su buvusią stažuotoja Monia Levinsky, JAV prezidentas Bill Clinton pareiškė, kad gyvenimas Baltuosiuose rūmuose buvo naudingas jo santuokai. "Manau, kad tai mums išėjo į naudą, nes gyvenau virš savo darbo vietos", - interviu radijui sakė prezidentas.

Kol prezidento žmona Hillary

Rūmų pievelėje prezidentas mėgsta žaisti su savo šunimi Buddy.

AP nuotr.

Medikai ieško priežasties

Tačiau ne visi mokslininkai sutinka su šiuo atradimu.

"Netikiu, kad yra ryšys tarp geležies kiekio organizme ir širdies ligų rizikos. Tokie duomenys geriausiai atveju yra tik preliminarūs", - teigė Tarptautinės Raudonojo Kryžiaus asociacijų federacijos direktorius Peter Tomasulo.

Dauguma mokslininkų iki šiol įsitikinę, kad estrogenai yra svarbiausias dalykas, saugantis moteris nuo širdies ligų prieš menopauzę.

Sumažėjo infarkto rizika

Tiesa nepaaiškės, kol nebus atlikti dideli ir gerai kontroliuojami tyrimai, palyginantys vyrų, kurie nuolat duoda kraujo, su vyrais, kurie to nedaro, sveikatą. Keli nedideli tyrimai jau buvo atlikti. Jie, beje, įrodė, kad kraujo donorystė gali būti labai geras dalykas.

Pavyzdžiui, Suomijoje vykdytame moksliniame tyrime dalyvavo 2682 vyrai. Paaiškėjo, kad vyrai, nors kartą per metus davę kraujo, riziką patirti širdies infarktą sumažino 88 procentais, palyginti su tais, kurie nedavė kraujo.

Kitas tyrimas parodė, kad kraujo davę vyrai turėjo mažiau širdies kraujagyslių ligų požymių nei tie, kurie jo nedavė.

Tokių tyrimų kritikai dažniausiai pasinaudoja argumentu - savanoriškai duodantys kraujo žmonės gali būti paprasčiausiai sveikesni.

Šiuo metu užsienyje, kur donorams už kraują nemokama, altruizmas (rūpestis kitų gerove-Red.) - vienintelė priežastis, atvedanti žmones duoti kraujo.

"A.P"

Rodham Clinton nepradėjo rinkimų kampanijos į Senatą, pora prealeisdavo daugiau laiko kartu.

Apžvalgininkų nuomone, kadenciją baigiantis B. Clinton siekia nustelbti kalbas apie romaną su M.Levinsky, kuris jam vos nekainavo posto, ir pademonstruoti pastangas pagerinti santykius šeimoje. Clintonai yra susituokę daugiau nei 24 metus.

Savo kandidatūrą į senatorius Niujorke išskėlusios H.Rodham Clinton santuoka dar egzistuoja, o jos konkurento Niujorko mero Rudolph Giuliani žlinga. Meras paskelbė, kad oficialiai nebegyvens su žmona Donna Hanover. Ši pora buvo susituokusi 16 metų.

Baltuosius rūmus prezidentas pavadino puikia vieta gyventi. B.Clinton sakė su žmona čia praleidęs daugybę laimingų dienų. Sekmadienio popietėmis jie kartu skaitydavę, kalbėdavęsi prie baseino arba Harry Trumano balkone.

Pagal JAV konstituciją, B.Clinton negali būti renkamas trečiajai kadencijai. JAV lyderis sakė, kad jam patiko prezidento darbas ir jis jį dirbtų visą gyvenimą, jei tik galėtų.

Pasibaigus kadencijai, B.Clinton, kuriam bus 54 metai, tikriausiai rašys knygą. Kol kas jis nežino, kokių kitu būdu galėtų užsidirbti papildomų lėšų. "L.r."

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Gegužės mėn. "Tėviškės Aidams" aukojo:

\$25 P.Alešiūnienė, po \$15 G.Baleiša, E.Stripeikienė, po \$5 J.Ašmonas, M.Antanaitienė, L.Braniškienė, J.Bimba, S.Einikis, M.Jagintavičius, A.P.Šimkus, V.Židžiūnienė.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams.

"T.A." Administracija

Parapijai aukojo

45 dol. ir "Tėviškės Aidų" prenumerata prisiuntė Leonas Braniška. Širdingas aciu už auką.

Parapijos Taryba

Tasmanija

Vysk. Norvila Tasmanijoj

Dėka kun. Petraičio ir Australijos lietuvių, Kauno arkivyskupo padėjėjas Jo Ekselencija Rimantas Norvila apsilankė Tasmanijoj 13-18 balandžio. Susipažino su lietuviams gyvenančiais Hobarte ir Launcestone, ir turėjo pasimatymą su Tasmanijos arkivyskupu Adrian L.Doyle.

Hobarte aukojo šv. Mišias šv. Jono bažnyčioj, Glenorchy priemiestyje. Mišias išklaušė apie 30 hobartiškių, o po to, su vyskupu, dalinomės maistu ir mintimis. Vyskupas kalbėjo lietuviškai ir angliškai.

Būdamas Tasmanijoj, susižavėjo su jos indomia gamta; kalnais, upėmis, ramumu ir geru oru. Hobarte, geriausiai svečiui patiko vaizdas nuo Wellington kalno.

Launcestone susirinko beveik 10 lietuvių, pirmą suneštiniam pietums pas Ireną Grant (Vilnonytę), o paskui Mišioms Apaštalo bažnyčioj. Čia vyskupą prižiūrėjo Irena.

Motinos Diena

13-to gegužės 26 Hobarto lietuviai susirinko pas pp Šikšnius švęsti Motinos Dieną. Pirmininkas Tarvydas atidarė minėjimą. Mamoms buvo padovanota po gėlę, sudainuota "Ilgiausių Metų". Kalbą pristatė Judita Tarvydienė, kuri pasiūlė prisiminti ne vien mūsų tikras motinas, bet ir tas neištekėjusias moteris kurios savo gyvenimą paaukojo padėti priežiūrėti jų vedusias seseris, sėnus tėvus, pažįstamus ir dukterėčias. Eilėraščius paskaitė Loreta Eskirtienė, Stepas Augustaitis ir Juozas Paškevičius. Po formalumų pasiūlymą valgydami Juozo ir Erikos Paškevičių paruoštus užkandžius.

Pranešimai

Birželio trėmimai bus prisiminami Mišiose katedroje, sekmadienį, 18 birželio 10:30 val.

Šiais metais Hobarto Lietuvių bendruomenė vėl švęs Jonines. Susirinksime šv. Teresės salėj, Moonah, šeštadienį 24 birželio, 1 val. p.p. Loreta Eskirtienė ir padėjėjos keps blynus, valdyba parūpins lengvus gėrimus; kitus valgius prašau atsinešti patys.

PRANEŠIMAS

LKVS Ramovė praneša, kad 17 birželio, šeštadienį, 2 val. p.p. bus atnašaujamos šv. Mišios už mirusius ramovėnus Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje. Kviečiame visus dalyvauti.

LKVS Valdyba

--- 000 ---

Kai buvau maža, mano maloniausia pramoga buvo skaityti. Visi mane skatino. Senelė man rinkdavo tinkamus katalikiškus straipsnius, leisdavo knytis dėžėse su senom knygom. Lankydamą savo neištekėjusias tetas, ant sofos susiriesdavau kaip į kamuolį, ir skaitydavau ką tik rasdavau jų namuose.

Tais laikais, Australijoj labai populiarai buvo vaikams rašytoja Ethel Turner, kuri meiliai apibūdina šemynišką gyvenimą. Jos labiausiai mėgiamos knygos buvo *Septyni Mažieji Australai*, *Blogo Valdymo Namai* ir *Motinėlė Meg*. Pastaroje pasakoje, Motinėle Meg buvo vyriausia duktė, ir ant jos jaunų pečių buvo uždėtas šeimos prižiūrėjimas po mamos mirties. Iki šios dienos prisimenu tas meilias pasakas rašytas praitame šimtmetyje.

Jūs tikriausiai klausiate: ką bendro turi Motinėle Meg su Motinos Diena. Aš noriu parodyti Jums kad ir šiais laikais yra Motinėlių Meg-jų visada buvo, tikiu kad visada ir bus. Tik Motinos Diena paskirta ne joms bet tams kurios vaiskus gimdė ir lavino. Taigi, Motinos Diena skiriama daugiausiai mūsų tikroms motinoms.

Tačiau, kas tarp mūsų nėra patyręs meilės ir patikimumo iš kokios Motinėlės Meg mūsų pačių šeimose? Jums jau sakiau kad turėjau neištekėjusių tetų. Viena jų ypatingai daug padėjo savo ištekejusioms seserims. Ši teta paaukojo savo jaunystę ir vidurinį amžių padėdama ne tik savo neištekėjusioms seserims ir jų sergantams vaikams, bet ir prižiūrėdama savo senus tėvus, draugus ir kaimynus. Mes ją mylėdavom ir jai dėkodavom, bet, savaime aišku, niekada jos nesveikindavom Motinos Diena.

Po pirmojo pasaulinio karo daug moterų prarado viltį išteketi ir turėti šeimą. Tokios moterys buvo vadinamos senmergės arba brangenybės be savininkų. Dauguma jų gyveno dosniai bet vienišai; jos buvo skaitomos nevisai centrinio svarbumo šeimai, bažnyčiai ar visuomenei. Daugelis tų moterų jau nukeliavo pas Dievą.

Taigi, kai šia proga pareiškiame didelį įvertinimą ir

A. + A. JUOZUI MAKULIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė žmonai p.Br. Makulienei ir artimiesiems.

Soc. Globos Moterų D-ją Melbourne

A. + A. VACLOVUI REKEŠIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė žmonai p.J.Rekešienei ir artimiesiems.

Soc. Globos Moterų D-ją Melbourne

PADEKA

Palydint į Amžinybę mūsų mylimą vyrą, tėvelį, senelį A. + A. JUOZĄ PETRAITĮ, širdingai dėkojame kun. S. Gaideliui S.J. už atliktas religines apeigas, išpūdingus atsisveikinimus bažnyčioje, bei aukojusiems šv. Mišioms.

Taip pat, dėkojame visiems, gausiai dalyvavusiems laidotuvėse, už labai gražiai išpildytas giesmes solistams, nekrologus spaudoj, ir raštu, ar žodžiu, mums išreikštą užuojautą liūdesio valandoje.

Jadvga Petraitenė ir visa šeima

PRANEŠIMAS

Sekmadienį birželio 18 d. 1:30 val p.p. minėsime

GEDULO IR VILTIES DIENĄ

Bus rodomas dokumentinis filmas, "Šiaurės Golgota", skirtas Lietuvos karininkams kalėjusiems Norilsko lageriuose.

Kartu dalyvaus ir "Dainos Sambūris".

Visi kviečiami prisiminti šį tragišką Lietuvos laikotarpį Melbourne Lietuvių Namuose Koncertų salėje.

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba

"Kengūrų ir koalų pašonėje" knygos išleidimui skelbiamas VAJUS

Dar visi gerai prisimename praėjusiais metais Australijos lietuvius lankiusį ir visų mūsų pamiltą Gerb. kun. Kazimierą AMBRASĄ, Montrealio Aušros Vartų lietuvių parapijos kleboną.

Viešėdamas Australijoj sutikęs lietuvius teiravosi, klausinėjo, rinko mūsų gyvenimo momentus, domėjosi organizacijų veikla, pavienių tautiečių pasiektais laimėjimais profesionaliai bei lietuviybės baruose, jų pasisakymus praieities ir ateities klausimais. Poilsui skirtą laiką praleido prie (savo bendrakeleivio) kompiuterio. Viso to, Gerb. kun. K.Ambraso darbo rezultate turime spaudai paruoštą 512 psl. su 150 nuotraukų knygą. Ją išleistų Adomo Jakšto

meilę motinoms mums davusioms gyybę, prisiminkime su džiaugsmu visas tas motinas, kaip Motinėle Meg, kurių moteriški jausmai ir darbai buvo su noru paaukoti ir priimti.

Judith Tarvydas
Lithuanian Mother's Day,
Hobart, year 2000

spaustuvė Lietuvoje. Tiražas 2000, vieno egzemplioriaus kaina 3.75 US doleriai (2000 egz. - 7500 US dol. plus 824 US dol. pozityvai).

Turime AUSTRALIJOS LIETUVIŲ METRAŠČIO 2 tomus, paskutinis išleistas prieš 17 metų, todėl ši, spaudai paruošta knyga kaip tik ir užpildytą tą, mūsų bendruomenės istorijai svarbų laiko tarpą.

Australijos Krašto Lietuvių Bendruomenės Valdybos padrasinti ruošiamo šį vajų. Prisidėkime visi įamžinti Gerb. kun. Kazimiero Ambraso taip energingai, su didžia meile paruoštą Australijos lietuviams pagerbti knygos išleidimą.

Aukus šios knygos išleidimui galima įdėti į TALKOJE atidarytą Knygos sąskaitą 9307 Adelaide, Sydnejuje ir Melbourne. Melbourne knygos išleidimui bus renkamos aukos Lietuvių Namuose. Taip pat čekius, adresuotus KENGŪRŲ IR KOALŲ PAŠONĖJE VAJUI, galite siųsti adresu: "Tėviškės Aidai" 18 Henry Street, Kensington, Vic 3031.

Aukoje 100 dol. iki 200 dol., gaus knygą ir jų pavardės bus įrašytos knygoje kaip GARBĖS PRENUMERATORIAI. Aukoje virš 200 dol., gaus knygą ir jų pavardės bus įrašytos knygoje kaip GARBĖS RĖMĖJAI.

Pirmųjų aukotojų KNYGOS VAJUI sąrašas yra paskelbtas "Tėviškės Aidų" Nr. 22 psl. 7, pirmieji aukojo P. ir M. Šiaučūnai iš Tasmanijos. Viso surinkta 470 dolerių, tai graži pradžia! Laukiame daugiau iš visoje Australijoje gyvenančių tautiečių. Už aukas iš ankso dėkojame.

E.Šidlauskas
Už "Kengūrų ir Koalų" knygos išleidimo vajuos komitetą

TESTINUMAS LIETUVIŲ KULTŪRINĖS VEIKLOS AUSTRALIJOJE MŪSŲ VISŲ REIKALAS.

Remkime Australijos Lietuvių Fondą. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio "TAX DEDUCTIBLE". Naudokite pavadinimą anglų kalboje: AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC., 44-50 Errol Street, North Melbourne, Vic. 3051.

Korespondencija: P.O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3151.

Turint klausimų skambinti A.Šimkui, telef. (03) 9578-4319.

Po suartėjimo su "LUKoil" Radinys Sirijoje verčia perrašyti istoriją

„Williams International“ prezidentas J. Bumgarneris premjerą A. Kubilių informavo apie jau žinomus dalykus. Eltos nuotr.

Tadas IGNATAVIČIUS

Neišgirdo nieko naujo

Premjeras Andrius Kubilius, Vilniuje, susitikęs su „Mažeikių naftos“ koncerno valdančios JAV bendrovės „Williams International“ prezidentu Johnu C. Bumgarneriu, prisipažino nieko naujo neišgirdęs.

Amerikietis premjerą informavo apie „Mažeikių naftos“ derybas Londone ir Maskvoje su Rusijos naftos tiekėjais - „LUKoil“ ir „Jukos“.

„Galima tikėtis pažangos tose derybose ir galutinių jų rezultatų, kurie svarbūs ne tik „Mažeikių naftos“ bendrovei, bet ir visai Lietuvai“, - pareiškė premjeras A. Kubilius.

Reaguodamas į kai kurių ekspertų perspėjimus, kad „Williams“ korporacijos ir Rusijos „LUKoil“ koncerno numatoma steigti bendra žaliavos tiekimo į Mažeikius įmonė leis išplauti pinigų iš Lietuvos, premjeras pagedavo, kad ekonominiai ekspertų vertinimai nebūtų painiojami su politikavimu ir galima nauda Seimo rinkimuose.

A. Kubilius linkėjo Liberalų sąjungai atsisakyti praėjusiais metais atsiradusių kompleksų dėl „Williams“ atėjimo į Lietuvos naftos ūkį, nenaudoti šito rinkimų kampanijai ir suvokti, kad „Mažeikių naftos“ projekto sėkmė svarbi visai Lietuvai.

J. Bumgarneris taip pat neigė pinigų plovimo galimybę per ketinamas kurti bendras įmones su Rusijos koncernu „LUKoil“.

Neatsakė į svarbų klausimą

Po susitikimo su A. Kubiliumi „Williams International“ prezidentą priėmė šalies vadovas Valdas Adamkus.

J. Bumgarneris šalies vadovą

informavo apie susitarimus su Rusijos naftos koncernu „LUKoil“, taip pat apie būsimas derybas.

Po daugiau nei valandą trukusio pokalbio su V. Adamkumi „Williams International“ vadovas išsisuko nuo atsakymo, kodėl „Mažeikių nafta“ dirba nuostolingai.

„Metai dar nesibaigė“, - atšovė J. Bumgarneris.

„Williams“ planas sužlugo

Lietuvos liberalų sąjungos pirmininkas ekspremjeras Rolandas Paksas ir buvę jo Vyriausybės ministrai Eugenijus Maldeikis bei Jonas Lionginas pareiškė, kad „Mažeikių naftos“ privatizavimo ir plėtros projektas bei „Williams“ planas žlugo.

E. Maldeikis tvirtino, kad pagal „Williams“ verslo planą, kuris turėjo būti pateiktas tarptautinėms finansinėms institucijoms, „Mažeikių naftos“ rekonstrukcija turėjo būti užbaigta per 18 mėnesių.

Gamyklos pertvarka įstrigo

Liberalų sąjungos atstovų teigimu, nepaisant visų pažadų, kol kas nematyti jokios pažangos modernizuojant „Mažeikių naftos“ gamyklą.

„Žadėti pinigai Lietuvos nepasiekė, o įmonės modernizavimas nepradėtas“, - sakė buvęs finansų ministras J. Lionginas.

„Galima daryti išvadą, kad išreklamuotas verslo planas yra žlugęs. Kartu su juo žlugo ir mitas, kad sutartis reikėjo pasirašyti kuo greičiau, net neužsitikrinus naftos tiekimo“, - pridūrė R. Paksas.

Pasak E. Maldeikio, dabar galima teigti tik tai, kad senasis verslo planas yra atmetas ir pradedamas visiškai naujas etapas. „L.r.“

Lietuvos galimybės įstoti į Aliansą

Seimo vicepirmininkas Rasos Juknevičienės nuomone, jei bus apsispręsta 2002 metais plėsti NATO, Lietuva turi dėti šansų netgi per artimiausią NATO plėtros etapą tapti jos nare.

Parlamentarė sakė, kad šiandien reikėtų jokių būdų neleisti šito euroatlantinio integracijos proceso gesinti iš vidaus.

Konservatorių partijos pirmininko pavaduotoja R. Juknevičienė dalyvavo Vašingtone vykusiame NATO Parlamentinės Asamblėjos politinio komiteto posėdyje. Sugrįžusi iš šio posėdžio ji pareiškė, kad jeigu būtų priimtas sprendimas dėl NATO plėtros, Lietuva būtų traktuojama kaip viena

geriausiai pasiruošusių kandidačių. Pasak jos, net aukšti Rusijos pareigūnai pripažįsta, kad iš Baltijos šalių geriausiai NATO narystei yra pasiruošusi Lietuva.

R. Juknevičienės teigimu, šiandien dar nei JAV, nei Europos valstybės - NATO narės nėra labai aiškiai apsisprendusios dėl tolesnės NATO plėtros.

Pasak jos, neaišku, kada labiau bus pravertos durys, ar 2002-iejį bus NATO plėtros metai ir kokios valstybės bus pakviestos.

„Todėl dar labiau sustiprėjo gilus mano įsitikinimas, kad labai daug priklausys nuo mūsų pačių. Taigi mūsų laukia labai intensyvus darbas“, - prognozavo ji. ELTA

Senovės miesto atradimas Sirijoje leidžia daryti prielaidą, kad miestų statybomis pasireiškusi civilizacija buvo labiau paplitusi ir prasidėjo gerokai anksčiau, negu lig šiol manyta.

„Mums reikia laiko sutvarkyti savo sujauktas mintis apie civilizacijos pradžią. Atrodo, ją teks nukelti į ankstesnius laikus“, - sakė Čikagos orientalistikos instituto mokslininkas McGuire Gibson.

„Atrodo, karalystės ir ankstyvosios valstybės susiformavo tuo metu, kai dar nebuvo rašto bei kai kurių kriterijų, kuriais, mūsų nuomone, turi pasižymėti civilizacija“, - aiškino M. Gibson.

Atkastoji gyvenvietė yra Šiaurės rytų Sirijoje, dabartinio Hamukaro kaimo vietoje ir greta jo.

Ankstyvąjį miestą archeologai pavadino Tel Hamukaru. Žmonės jame gyveno nuo 3700 iki 3500 metų prieš Kristų. Tai buvo gerai sutvarkytas miestas, aptvertas tvora.

Paminėtieji metai verčia atsisakyti tradicinės nuomonės, kad

miestų civilizacija suklestėjo pirmiausia šumerų mieste valstybėje Uruke (ši vieta yra dabartinio Irako pietuose), o vėliau išplito po senovės Artimuosius Rytus vėlyvojo Uruko laikotarpiu (3500-3100 metais prieš Kristų).

Atradimas Sirijoje verčia manyti, kad civilizacija ir Pietų Mesopotamijoje, ir Sirijoje pasirodė anksčiau. Archeologai teigia turį faktų apie didelio masto maisto gamybą, didžiules krosnis, galinčias kepti duoną, didžiulius virtuvės katilus, molinius puodus, kviečių, miežių, avižių pėdsakus, gyvulių kaulus.

Archeologai taip pat rado antspaudų, kuriais senovės žmonės žymėdavo savo nuosavybę; kai kurie jų vaizduoja gyvulius, kurie tuo metu, matyt, priklausė galingesniems žmonėms.

Mokslinius tyrimus atliko Čikagos orientalistikos institutas kartu su Sirijos generalinio antikos direktorato atstovais.

Jų rezultatai buvo paskelbti archeologų konferencijoje Kopenhagoje. „L.r.“

ŽMONIŲ MIGRACIJA

Trys kaukolės, Gruzijoje atkastos po viduramžių miesto griuvėsiais ir siekiančios laikus prieš 1,7 milijono metų, galbūt priklausė pirmiesiems iš Afrikos į Europą atkeliavusiems dabartinių žmonių protėviams.

Aptiktos kaukolės labai panašios į Rytų Afrikoje gyvenusių žmonių protėvių kaukoles. Greta rasti įrankiai buvo panašūs tiek Gruzijoje, tiek Afrikoje.

Šis radinys visai suglumino archeologus, nes lig šiol manyta, jog to laikotarpio hominidai, Homo ergaster, buvo pernelyg primityvūs, kad galėtų taip toli nukeliauti - nuo Afrikos savanos giliai į Europą.

„Šie faktai pirmą kartą įtikinamai įrodo, kad žmonės yra kilę iš Afrikos“, - sakė Reidas Ferringas, Šiaurės Teksaso universiteto Dentone geologas ir archeologas.

„Spėjame, kad šie homonidai atstovauja rūšiai, kuri iš pradžių pasklido po Afriką, o paskui iš jos kilo Azijos šaka Homo erectus“, - skelbiama bendrame JAV, Gruzijos, Prancūzijos ir Vokietijos

mokslininkų pareiškime žurnale „Science“. Aptiktieji žmonės yra labai artimai susiję su to meto Rytų Afrikos žmonėmis.

Naujausi radiniai verčia manyti, kad hominidai gana sparčiai plito iš Afrikos per Levantą (dabartinę Siriją ir Libaną) į Turkiją ir Gruziją.

Pasak R. Ferringo, Homo ergaster užima tarpinę poziciją tarp primityvesnio Homo habilis ir Homo erectus. Pastarasis buvo gana negrabus padaras, bet jo akmens įrankiai jau buvo kiek tobulesnį, todėl lig šiol beveik niekas neabejojo, jog būtent šis hominidas pirmasis pajudėjo iš Afrikos ir pasklido po Aziją bei Europą.

„Atrodo, kad žmonės pasiryžo keliauti iš Afrikos anksčiau, negu lig šiol manyta“, - sakė R. Ferringas.

Hominidai turėjo būti gerai organizuoti, kad galėtų gyventi 1000 metrų aukštyje, kur žiemą būna sniego. „Čia jau nebe Afrika“, - pabrėžė R. Ferringas ir pridūrė, jog tų žmonių dabartinės Gruzijos teritorijoje būta daug - jie buvo prigaminę labai daug įrankių. „L.r.“

Kareiviai ieško Nepriklausomybės Akto

Liucija BURBIENĖ

Marijampolės rajono Balsupių kaime, buvusios knygnešio Vinco Bielskaus sodybos vietoje, prasidėjo archeologų ekspedicija, siekianti surasti šiose vietose 1940 metais paslėptą 1918 metų Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

Balsupiuose kastuvais dirbo 28 „Geležinio vilko“ Marijampolės bataliono kariai. Jų kasinėjimams vadovavo Lietuvos archeologų draugijos prezidentas daktaras Albinas Kuncevičius.

Viena pirmųjų versijų, kad Nepriklausomybės Aktas buvo paslėptas Bielskų sodyboje, paskelbė Marijampolės krikščioniškojo meno muziejaus direktorius Justinas Sajauskas.

Knygnešio Vinco Bielskaus brolis kunigas Pijus Bielskus 1940 metais buvo Prezidento A. Smetonos kanceliarijos viršininkas. Jam

patikėtame seife buvo saugomi vertingiausi valstybės apdovanojimai, relikvijos, ordinarai, svarbiausi dokumentai.

Kasinėjimus Balsupiuose surengė archeologai tikrina versiją, pagal kurią P. Bielskus, A. Smetonai pasitraukus į Vakarų, pats ėmėsi išsaugoti Prezidentūroje sukauptas vertybes.

Vincas Bielskus su visa šeima 1941 metais buvo ištremtas į Sibirį. Sibire mirė jis pats, jo žmona, sūnus ir žentas. Į Lietuvą grįžo tik dvi V. Bielskaus dukterys.

Kaune gyvenanti Zuzana Rutkauskienė-Bielskutė Justiniui Sajauskui prieš dešimtmetį yra papasakojusi, jog gyvenant Sibire tėvas dukterims yra sakęs, kad jų sodyboje Lietuvoje dėdė Pijus yra paslėpęs svarbių Lietuvai dokumentų. Tėvas jai sakė, jog dokumentai paslėpti sodybos rūsių kamine. „L.r.“